

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új alispán.

Zombor, 1895. október 8.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor rendes őszi közgyűlését tartotta, a mely fontos tárgyainál fogva igen látogatott szokott lenni.

Kétszeresen érdekes volt a mai közgyűlés. Az üresedésben volt alispáni állás betöltése kölcsönzött neki szokatlan érdeket.

Bizonyára mindenki tisztában van az alispáni állás fontosságával. Nagy vármegyénk önkormányzati érdekei, első sorban az annyira fontos közigazgatása az ő kezeiben összpontosulnak. Igazgatni kell a nagy vármegyét, s hogy ezt sikerrel tesse, ahhoz képesség, munkakedv és tehetség szükséges.

A mai közgyűlésen a bizottsági tagok roppant nagy számban gyűltek össze, áthatva azon tudattól, hogy vármegyénk jövőjére nézve egy rendkívüli fontos aktust fognak végrehajtani.

Az alispáni állás már pár hónapja üresedésben van; ez idő alatt választási mozgalom, pártoskodás, több jelölt nálunk nem volt. Mert mi helyt az alispáni állás megürit, széles e nagy vármegyében tisztában volt vele mindenki, hogy az az állás kit illet meg legjobban. Olyan egyértelműséggel, aminő csak ritkán tapasztalható, annyi lelkesedéssel s olyan őszinte tiszteletteljes rokonszenvvel tekintett mindenki Karácson Gyula felé s üdvözölte őt az első pillanattól fogva egész a mai választásig, mint egyedüli és igazán méltó alispánjelöltet.

És a mai közgyűlés fényes megnyilatkozása volt a Karácson Gyula személye iránti igaz tiszteletnek. Mikor dr. Vojnits István a törvényhatósági bizottság tudomására hozta, hogy a kijelölt választmány az alispáni állásra Karácson Gyula, megyei főjegyzőt ajánlotta, a négyszáznál több bizottsági tag, akik zsufova megtöltötték a

nagy termet, egyszerre fellelkesültek; a hamisítatlan, őszinte érzelmeknek sietett mindenki egyhangos éljennel kifejezést adni. Mintha az egész vármegye közönsége, amely ott a közgyűlési teremben képviselve volt, egy ember lett volna. Nem volt ez rideg, formai választás. A választási aktuson kívül a mai nap, a mai közgyűlés vármegyénk igaz szeretetének frappans megnyilatkozása volt Karácson Gyula személye iránt.

Mi a magunk részéről, mint a nyilvánosság emberei, szintén sietünk őszinte örömiünket kifejezni a megejtett választás fölött.

A vármegye közönségének egy tekintélyes része már ezelőtt 15 évvel is szívesen látta volna Karácson Gyulát az alispáni székhelyben. Azóta Karácson Gyula folyton a vármegye szolgálatában állott, mint főjegyző. Ezen fontos állásában mindenkori ritka nagy szorgalommal, puritán becsületességgel és kiváló szakértelemmel felelt meg hivatalának. Karácson Gyula sokat dolgozott, — mindig dolgozott; az egész életét, tudásának minden porcikáját, munkásságának minden legapróbb részét a vármegyének szentelte, annak szolgálatában végezte.

Aki Karácson Gyulát ismeri, akinek csak egyszer is volt vele alkalma érintkezni, az bizonyára azt tapasztalhatta, hogy ő valóban a munka és szorgalom szigorú embere. Ehhez hozzá számítva kiváló szellemi képességét, a közigazgatási teendőkhöz szerzett ritka jártasságát, hozzá számítva azt a feltétlen bizalmat és tiszteletet, melylyel iránta a vármegyében viseltetnek s amely a sikeres működésnek egyik főfeltétele, minden tartózkodás nélkül elmondhatjuk, hogy az alispáni állásra méltóbb egyént a vármegye közönsége keresve sem találhatott volna, mint Karácson Gyula főjegyzőt!

Az egész vármegye örömeiből mi is részt kérünk magunknak.

Üdvözöljük Karácson Gyula megyei főjegyzőt, mint e nagy vármegye megválasztott alispánját! Köszöntjük őt s kívánjuk, hogy díszes állásában ambiciózus munkásságával még sok éven át működhessék a haza és a vármegye javára!

De üdvözöljük vármegyénk közönségét is! Köszöntjük s gratulálunk, hogy olyan ritka egyértelműséggel első tisztviselőjének az ezen állásra leghivatottabb egyént, Karácson Gyulát választotta meg!

„Bánffy s a pacifikálás“.

A „Magyar Ujság“ októberi első számához „Tiszától-Bánffyig“ című röpirat van mellékelve, mely a magyar egyházpolitika rövid történetét foglalja magában. Az aktuális könyvecskét, mely érdekes áttekintést nyújt a lefolyt parlamenti küzdelmeknek s a liberálistól áthatott lelkesedéssel van megírva, dr. Nyáry Gyula írta. Közöljük belőle a fenti című következő fejezetet:

„Aki felületesen itélnek, azok nem tartották komoly dolognak azt, hogy Bánffy Dezső báró pacifikálásra vállalkozott. Egész lénye s egész multja amellet bizonyít, — mondogatták a nagyszámu kétkedők, — hogy éltető eleme a harc, a legyőzés, az erőszak, de nem a kibékítés, a megnyugtatás, a béke.

Mint főispán, szászok és oláhok réme. Mint egyházkerületi főgondnok, a legtalálékonyabb, de legmakacsabb elnök. Mint a képviselőház elnöke, ügyes, ötletes, hajthatatlan. Mint ember, csupa tűz, tevékenység, agilitás és akarat. Hol van hát a kvalifikációja arra, hogy a vállán egy súlyos örökség terhével, gileád balszámát csepegtesse az emberek és viszonyok égő sebére? Erős keze, mely csak alkotni tudott s alkotásait kiméletlen erélylyel megvédelmezni, tud-e elég gyöngéd és kiméletes lenni, mikor a nagy harcok drága gyümölcsét, az egyházpolitikai törvényeket, a hitfelekezetek érzékenységének kimelésével kell majd az életbe átültetni? Aki több, mint husz éves pályáján mindig csak másoknak parancsolt s nem érzett soha magával szemben, a magánál erősebb akaratot, — fog-e tudni a viszonyokkal

A „BÁCSKA“ tárcája.

Karácson Gyula.

Egy negyedszázadot felülhaladó közszolgálat után vármegyénk közönségének osztatlan bizalma a mai napon Karácson Gyula vármegyei főjegyzőt ülteté a vármegye alispáni székebe.

Vármegyénknek most immár „első tisztviselő“-jét huszonhét év óta ismeri a vármegye közönsége, hisz szolgálatában telt el ifjusága, annak szentelte férfikorát, annak vezére lett most, midőn már fehér szalakat szőtt bajába az eliramló élet. Megválasztatása méltó jutalma és elismerése ama zajtalan, csöndes munkásságnak, mely okos fővel, mély belátással, páratlan igazságszeretettel és lankadást nem ismerő tevékenységgel áldozott a közdolgok oltárán.

Vajjon ki tudná teljes mérvben ecsetelni azt a munkásságot, melyet egy köztisztviselő egész életén át a közigazgatás szerteágazó mezején kifejtett? A levéltárak elfakult iratai beszélhetnek csak arról, hogy mily nagy, önfeláldozó munkásságban telt el ez a bosszu idő. Napról-napra, évről-évre kora reggeltől dolgozva garadába gyűlnek a munkásság látható jelei — a rideg, hivatalos akták. Minő hatalmas pyramis válnék azokból, amelyek Karácson Gyula keze alól kerültek ki huszonhét éven át?

Leikiismeretességgel, lángoló buzgalommal tölté be hivatását mindenkor és a közigazgatásnak minden ágában, minden terén szakszerű pontossággal, kiváló tehetséggel működött pályája kezdetétől mind e mai napig. Huszonhét esztendő mult el azóta.

Hasznos munkásságban eltöltött napok emlékei ezek, amelyekre most ragyogó fényt sugároz e nagy vármegye lakosságának bizalma, szeretete, tisztelete!

Karácson Gyula azon szerencsések közé tartozik, akiknek működését a jelen kor írja is minden elfoglaltság nélkül vázolhatja. Mert aki felőle ír, csak szándéka tisztaságát, nemes törekvését és önzetlenségét konstatálhatja minden tekintetben.

Született 1842. évben Kis-Sztapáron, hol atyja Karácson János kincstári uradalmi tisztviselő volt. Gimnáziumi tanulmányai befejezése után jogász lett és a jogot elvégezvén 1868. évben a vármegye szolgálatába lépett, mint negyedik aljegyző. Az aljegyzői rangfokozatokat gyorsan áthaladva, 1878-ban valóságos főjegyzővé választották.

Ha képességeiről mások nem is beszélnek, mint fokozatos emelkedésének eme pusztá adatai: nyilvánvaló, hogy ily előre haladás csakis oly férfit illehet, ki hivatali pontossága és lelkiismeretessége mellett, megyének tiszteletét és bizalmát csak párját ritkító szorgalmával és ernyedetlen munkásságával volt képes kivívni.

Tizenhét évig volt e vármegye főtisztviselője, a vármegye közigazgatásának egyik oszlopa, vezéreinek hű munkatársa. Ki ismeri eszményét, mely az egyéni érdekeken felülemelkedve tisztán a közjó előmozdítását célozza: az ismeri fáradságtalan szorgalmát, példátlan igazságszeretetét és tapintatosságát is. Ennek kifolyása, hogy az elnézés mellett a szigor, a méltányosság mellett a jog és a törvénynek feltétlen követelése nyilatkozott minden tetteiben, mely a közigazgatás érdekeit illette. Ápolta a kötelességérzetet, szigorral serkenté azokat, kik az iránt kellő érzéssel nem bírtak és a kötelességérzettel együtt ébren tartá a tisztí becsületességét.

A nézetek a legjobb közigazgatási rendszerre nézve még ma sem tisztultak eléggé; nagy és tekintélyes rész az, mely hive az állami közigazgatásnak, de nem csekély azok száma sem, kik a régi megyei rendszer kiméletes fejlesztésében keresik a legjobb utat a helyes megoldás felé. Nem vitatkozunk a felett, melyik a jobb,

csak arra az igazságra akarunk rámutatni, hogy bármelyik rendszer mellett is a közigazgatás jósága azon mozgóerők egyéni értékétől függ, a kik igazgatnak.

Karácson Gyula 17 évi főjegyzői működésével példát szolgáltatott arra, hogy a megyei rendszer keretében is sokat lehet alkotni, lehet jó közigazgatást létesíteni. Élő példa arra, hogy a mai rendszerrel is lehet oly szellemet önteni a tisztí karba, mely a becsületességet alapfeltételnek ismeri, mely az ismeretek fejlesztését a fokozott munkássággal nélkülözhetlen kötelességének tekinti.

Hatáskörének emelkedő változása az oka, hogy működésében még nagyobb szabású eredményeket nem mutathat fel. Az eddigiek is azonban nagy és biztos garanciák a jövőre és méltó okai az őszinte lelkesedésnek, melyet mai megválasztatása a megye minden rétegében okozott.

Eddigi működésének vázolása nem igényel hangzatos szavakat, hisz a legékesebb dicsbeszédnél is szebben szólnak a tények, melyek nemes munkásságának fáradságtalanságát és az áldásos eredmény közhasznú következményeit hirdetik.

Családi körében, neje, született Jakobsits Olga, tekintélyes polgártársunk Jakobsits Mihály leánya oldalán szeretett gyermekei között, nem ismerné fel senki sem a hivatal szigorú főnökét. Ide csak áldott jó szívének ragaszkodó szeretetét viszi, mely ragyogó verőfényűvel árasztja el földi édenét.

A társadalmi életben bár senki barátságát, szeretetét nem keresi — mégis mindenki tiszteli, mert „e tiszteletet egész egyénisége parancsolólag követeli.“

Szívünkben üdvözöljük az érdemes férfit Bács-Bodrogh vármegye alispáni székhelyében és kívánjuk, hogy érdemei koszorújához még sok éven át szerezze meg az elismerés újabb lombjait!

Don Carlos.

számolni, a helyzettel megalkudni, óvatosan a béke ösvényén járni akkor, mikor az állami hatalom egész teljével rendelkezik s mikor akaratát oly könnyű lesz a mások akaratának és érdekének leigázásával érvényesíteni?

Még barátai közül is így vélekedtek sokan s nagyon bátor embernek tartották Bánffy Dezső bárót, hogy a még alig lecsendesült tűzhányók felett járva, amég füstölő romokon, pacifikálásra vállalkozott.

Pedig most már látja az egész világ, — jól tette, ha vállalkozott. S nekünk ez a vasakaratu, erős kezű, a maga útjain a lokomotív egyenes-ségével és ellenállhatatlan erejével járó államférfi, nagyon tetszik a pacifikátor hasznos és szükséges szerepében.

Csak az tudja sikerrel folytatni a békítés politikáját, akinek elég ereje van arra is, hogy a rázúduló harcokban megállja helyét. Aki az erő és hatalom jogos öntudatával eltelve, a gyengeség látszata nélkül mutathatja magát nagylelkűnek s kiméletesnek. Csak az vállalkozhatik az ellentétek kiegyenlítésére, aki őszinte, szókimondó s akinek vonzó egyéni tulajdonai vannak.

Nos, a kormányelnök ilyen. A szász újságok keserves siránkozásai s a tulzó oláh lapok gyűlölete oly színben tüntette fel őt, mint akinek erőszakosság a főjellemvonása. S a magyar közvélemény tájékozatlan része szépen felült e jermiási siralmaknak. Erő és állhatatosság még nem erőszakosság. Bánffy Dezső báró, mint két erdőlyrészi megye főispánja vaskézrel kormányozta megyéit, mert azt a magasabb állami érdek úgy parancsolta. Őt hódító hadjáratra küldte Tisza egy oly határ vármegyébe, mely az ő főispánsága előtt csak névleg tartozott Magyarországhoz. Természetes, hogy ily viszonyok közt a népszerűséget nem kereshette, nem akarhatta mindenki tetszését megnyerni, de akarta egész lelkével a kezére bízott területeken a magyar nemzeti állam kiépítését. Férfikorának legszebb éveit szentelte e hazafias cél szolgálatára s közviszonyaink romlott voltát, a nemes és lovagias érzelmek kihálását mi sem jellemzi jobban annál, hogy azt, amire minden becsületes magyar politikus méltán büszke lehetne, a Bánffy Dezső báró főispánságát, mint valami nagy megrovást, vagy gyalázatot emlegetik folyton ellenségei. Azt, ami neki tulajdonképen hervadhatlan, soha el nem muló dicsősége...

Messze vezetne tárgyunktól megrajzolni Bánffy Dezső képét. Őszinte, lebilincselő modorát, emberismeretét, kötelességérzetét, nagy memóriáját s józan, a legkisebb részletekre is bevilágító értelmét. Itt csak azon tulajdonságát emeljük ki, amelynek kibékítő és kiegyenlítő szerepében nagy hasznát veszi.

Andrássy Gyula óta nem volt magyar államférfi, aki a nemzet kívánságainak oly szerencsés tolmácsa lett volna felfelé, mint a kormányelnök. Tudja a módját, hogy lehet az oly fejedelmi grand signeur nemes szívét valamely nemzeti ügynek megnyerni, aminő a mi jó öreg királyunk. Nyíltsága, magyaros őszintesége, tapintata, szerencsésen közvetít korona és nemzet között. Az Isten is arra teremtette, hogy a kölcsönös félreértés ködét eloszlatva, a korona s a nemzet szívét oly közel hozza ismét egymáshoz, hogy ezeréves fennállásunk diadalünnepén ez a egyszerű összhang országvilágnak dokumentáltassék.

Elismerjük, hogy a miniszterelnök, aki a korona kegyének és jóindulatának verőfényes utain jár, csak akkor teljesíti hiven kötelességét, ha felfelé a népakaratnak igaz tolmácsa lesz. Ha nemcsak a kellemes s a kedveset, de a kevésbé kellemes dolgokat is hiven feltárja az uralkodó előtt.

Már eddig is láthatta a nemzet sok vigasztaló jelből, hogy Bánffy Dezső báró ebben az értelemben fogja fel hívatását. De jól fogja fel a szerepét abban az értelemben is, hogy a nemzeti politika szükségleteire fel tudja hívni az illetékes körök figyelmét. A székely katonai akadémia kérdésének a helyszinén való tanulmányozása, a magyar udvartartás problémájának oly előkészítése, hogy az már, — egy félhivatalos újság szerint — a megbeszélés és tanácskozás stádiumán jóval túl van; a magyar nyelv jogainak megóvása még oly irányban, ahol az előtt szokásban nem volt; s a millenium ünnepének készülétei, melyeken a magyar államiság souverénitása imponánsan fog kidomborodni: mindezek azt bizonyítják, hogy a Bánffy báró kormányzata a magyar nemzeti irányhoz mindig hű marad. Aki nézeteit s gondolkodását közelről ismeri, az tudja, hogy ez az államférfi a nemzeti eszme szerencsés csillagzata alatt s hogy tőle a nemzeti eszme fejlesztése és megerősítése körül sok üdvös dolgot várhatunk.

De hát a pacifikálás munkája minden téren folyik. A még hátralevő egyházipolitikai javaslatok sorsa már nem okoz fejtörést. A peerschub ugyan a liberális főrendek szavazatát jelentékenyen megnövelte, de Bánffy Dezső báró a peerschubot az egyházipolitikától teljesen függetlenül ajánlotta a

koronának elfogadásra, mert a kormányelnök nem tartotta volna illő és loyális dolognak, a koronát ily par excellence pártszínezetű kérdésben állásfoglalásra bírni...

A katolikus püspöki kar közös pásztorlevele arra mutat, hogy a magyar főpapság hagyományos hazafisága felülkerekedett s aggodalommal kerülte el még a látszatát is annak, hogy az ultramontán néppárt országháborító mozgalmát helyesli.

A július havában kiadott kormányrendeletek alapján néhány nap mulva az egyházipolitikai törvények hatálya életbe lép. E végrehajtási rendeletekben a kormány tekintettel van a felekezetek érzékenységre s a vallásos érület szűzi virágát még csak érinteni is óvakodik.

Igen, a pacifikálás nagy műve sikerülni fog, különben a magyar király nem hangoztatta volna Kolozsavárt oly határozottsággal s annyi remény-nel az egyház és állam közti békét.

A magyar nemzet pedig méltó önértéssel nézhet vissza a lefolyt évek nagy reformküzdelmeire, melyben ő anélkül győzött, hogy az egyház legyőzöttnek érezhetné magát.

Itt nincs értelme e szörnyű mondásnak: vae victis!

Mert nincs legyőzve itt senki, sem párt, sem felekezet, sem néposztály; hanem egyszerűen — győzött a haza.

Alispánválasztó közgyűlés.

Zombor, 1895. október 8.

Ma reggel 9 órakor tartotta meg Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága őszi rendes közgyűlést.

Ezen közgyűlésnek rendkívüli nagy érdekét kölcsönözött azon körülmény, hogy betöltötték az üresedésben levő alispáni állást.

A bizottsági tagok roppant nagy számban jelentek meg a közgyűlésen. Negyedszázal többen voltak jelen s ritka lelkesedéssel és őszinte örömmel választották meg az új alispánt.

A közgyűlésen jelen volt Gromon Dezső honvédelmi miniszteri államtitkár, v. b. t. t. is, a ki minden oldalról a legszívélyesebb ovációk tárgya volt.

Jövő számunkban részletes és kimerítő tudósítást fogunk hozni a közgyűlés minden egyes tárgyról; ez alkalommal egyedül az alispáni állás betöltéséről kívánunk tudósítást adni.

Mintegy 20 igen fontos ügynek letárgyalása után, körülbelül 11 órakor került a sor az alispáni állás betöltésére.

Dr. Vojnits István főispán mindenek előtt a törvény értelmében a kijelölő bizottság megalakítására hívta fel a közgyűlést. Piukovits József ajánlatára a törvényhatósági bizottság a kandidáló bizottságba egyhangulag Gromon Dezső, Sándor Béla és Siskovits Tamást választotta meg. Dr. Vojnits István főispán a maga részéről meghívta a kijelölő bizottságba Schmausz Endre, Piukovits József és Latinovits Pál bizottsági tagokat. Az ekként megalakult bizottság tanácskozássra vonult vissza, a mely időre a főispán a közgyűlést fel-függesztette.

Dr. Vojnits István főispán, a kandidáló bizottság tanácskozása után, újlag megnyitván a közgyűlést, tudomására hozta a törvényhatósági bizottságnak, hogy az alispáni állásra egyhangulag Karácson Gyula, eddigi főjegyző kandidáltatott.

Percekig tartó, zúgó éljenzés kísérte e szavakat, mire Vojnits István főispán Karácson Gyulát megválasztott alispánnak jelentette ki. E szavakra újlag percekig tartó éljenzés hangzott fel.

Zákó Milán indítványára a törvényhatósági bizottság az új alispán meghívására a következő tagokból álló küldöttséget küldötte ki: Siskovits Tamás, Krappenheim József, Latinovits Pál, Jusits Lajos, Roheim Károly, Fernbach Antal, Ivánovits Iván és Kék Lajos.

Mikor Karácson Gyula díszmagyarban a közgyűlési terembe belépett, a lelkesedés tetőpontra hágott. Szívükből fakadó, a legnagyobb tisztelettel és őszinte rokonszenvtől áthatott, percekig tartó éljenzés üdvözölte a terem minden oldaláról, kivétel nélkül minden bizottsági tag részéről az új alispánt.

Dr. Vojnits István főispán felszólította az alispánt, hogy a hivatalos esküt tegye le. Az esküment Bertolino Sándor tb. főjegyző olvasta fel.

Az eskü letétele után dr. Vojnits István főispán körülbelül a következő szép szavakban üdvözölte az új alispánt:

Tekintetes alispán ur!

Örvendek, hogy nekem jutott azon szerencse, miszerint önt, ki 26 éven át hiven, teljes odaadással szolgálta a vármegye érdekeit, ki ezen hosszú idő alatt mindenkoron a közkivánalmaknak óhajtott eleget tenni és a vármegye érdekeit előmozdítva nyerte el ma 26 évi szolgálat után azt, hogy a vármegye közönsége egyhangulag a legmagasabb, egy tisztviselőre nézve legkiválóbb állásra megválasztotta, örvendek, hogy önt én üdvözölhetem. Meg vagyok győződve, hogy minden

egyik kérdésnél teljes odaadással és legjobb meggyőződéssel azon leszek, hogy a vármegye érdekei kielégítésének. Meg vagyok győződve továbbá arról is, hogy a köztisztviselést és szeretet a jövőben is mindenkor kísérni fogja.

Ezután Karácson Gyula alispán emelkedett fel s a következő meggyőző, éljenzéssel és helyeslésekkel sűrűn megszakított, általános tetszésben részesült székfoglaló beszédet mondotta el:

Karácson Gyula székfoglaló beszéde.

Méltóságos főispán ur, tekintetes törvényhatósági bizottság!

A vármegye mélyen tisztelt közönségének nagybecsű bizalmából e törvényhatóság első tisztí állására megválasztva, méltán elfogadom, ha egyfelől szerény tehetőségeimet, másfelől új állásommal egybekötött fontos teendőket mérlegeltem s önkéntelen keletkezik bennem a kérdés, vajlon egyenes arányban állanak-e azok egymáshoz, vajlon az előbbieket legjobban felhasználása mellett is képes leszek-e az alispáni állást nagynevű elődeimhez méltóan betölteni.

E kérdés megoldása egyelőre nehéz, ítéletet mondani a fölött a tekintetes törvényhatósági bizottság lesz hivatva.

S ha mindennek dacára, engedve a megtisztelő bizalomnak, megválasztásomat hálás köszönettel fogadom s az alispáni díszes állást elfogalom, teszem ezt azon reményben, hogy a tekintetes törvényhatósági bizottság jóakaró s előttem kiválóan becses támogatásával sikerülni fog nekem a jelentkező nehézségeket legyőzni s az akadályokat elhárítani.

Uj állásomra alig számbavehető szerény tehetőségeim kivül nem hozok mást, mint szorgalmat és pontosságot, sok jóakarót és még több munkakedvet.

Ezekre, s egyfelől főispán ur öméltóságának, másfelől tekintetes törvényhatósági bizottságnak jóindulatára támaszkodva, megnyugvást találok a jelenre s erőt a jövőre nézve.

Uj állásomon főtevékenységem leendő, hogy vármegyénkben érdemem elődeim által az adott viszonyokhoz képest már lehetőleg megjavított közigazgatás a tőkely minél magasabb fokára emeltessek, ezt elérendő feladatom leendő a kötelességek pontos és lelkiismeretes teljesítésében példaadólag előjárni s az által tisztársaimnál a kötelességérzetet és munkakedvet növelni.

További törekvésem leendő, hogy a magas kormányzat a törvény korlátain belül támasztott jogos igényei s a vármegye közönségének méltányos kívánalmait teljes kielégítést nyerjenek. S a míg feltétlen gondok örökölni a törvényhatóság önkormányzati joga fölött; ép oly tiszteletben fogom tartani a községek autonómikus jogait is, s azok bármelyike ellen irányuló törekvéseket a leghatározottabban visszautasítani elengedhetlen kötelességemnek fogom ismerni.

Kiváló gondot fogok fordítani arra, hogy a nemzetiségek és vallásfelekezetek között eddigelő fenállott béke és nyugalom meg ne zavartassék s ha ez mégis megtörténne, mindent el fogok követni azok helyreállítására.

Fontosságához mért gondozásomban fogom részesíteni a magyar állameszme legerősebb támaszát, a tanügyet, s mindent el fogok követni, hogy a népoktatás iskolák létesítése s a tanulók tömeges iskolalátogatása által fejlesztessék. Sulyt fogok helyezni továbbá az óvodák és menházak létesítésére, melyek a nemzeti nevelés bölcsőjét kell hogy képezzék.

A személy- és vagyonbiztonság minden modern állam elengedhetlen követelménye lévén, oda fogok hatni, hogy a községi rendőrség fejlesztése által ezen követelmény kifogás alá ne essék.

Sulyt fogok helyezni az egészségügyi törvény pontos és lelkiismeretes végrehajtására s arra, hogy a vármegye humanitárius törekvéseit siker koronázza s ebből kifolyólag rajta leszek, hogy az árva és szeretetház ügye mielőbb a megvalósulás stádiumába léphessen.

A közlekedési eszközök a kultúra legjobb és legbiztosabb terjesztői lévén, mindent el fogok követni, hogy azok a kor követelményeinek megfelelőleg fejlesszenek.

Eberen fogok felügyelni a községi háztartás rendszeres és lelkiismeretes kezelésére. S minthogy azok legbiztosabb ellenőrzési eszköze a községi számadások, ügyelni fogok arra is, hogy azok az előirt időben meg- illetve felülvizsgálhatók legyenek.

Kötelességeim kiválóbbjának fogom tartani a megye kívánalmairól személyes meggyőződés alapján tudomást szerezni, s azok kielégítéséről gondoskodni.

Végül kiváló figyelmem tárgyat fogja képezni, hogy a tisztí tekintély és becsület csorbát ne szenvedjen, s ha ilyen még is előfordulna, azok kiköszörülésére, illetve helyreállítására mindent el fogok követni.

Az irányelveket, melyeket új állásomon követni szándékom, a fentiekben a tek. törvényhatósági bizottsággal közölve, azon tiszteletteljes kéressel fordulok a vármegye mélyen tisztelt közönségéhez, hogy engemet azok megvalósításában hathatos támogatásukban részesítsen s engemet mindenba tapasztalt szives jóindulatukban megtartani kegyeskedjenek.

A zúgó éljenzés lecsillapulta után Alföldy Gedeon dr. bizottsági tag indítványára elhatározott, hogy úgy a főispán, mint az alispán beszéde szövege szerint fog a jegyzőkönyvbe iktattatni.

Dr. Vojnits István főispán ezután a törvényhatóság nevében őszinte köszönetet mondott Gromon Dezső öngyméltóságának, hogy megjelenésével a mai nap fényét emelni volt szives. A bizottsági tagok tüntető lelkesedéssel éltették Gromont.

A főispán még a bizottsági tagoknak mondott köszönetet a megjelenésükért s azután a közgyűlést bezárta.

A közgyűlést holnap d. e. 9 órakor folytatják.

Ujdonságok.

Lapunk mai száma némi késedelemmel jut olvasóink kezéhez: ennek oka az, hogy az alispánválasztásról idejekorán értesítsük közönségünket.

Gr

Dezső v. kár a ma kalmából kezett. Itt annyira s ezen font Dezső dr. egy a köz mindenki részesül.

Fős

ispán az ban időző ma 2 óra

A kr

nevenapján rom. kath. é zsinagógában főispánul, t A rom. kath kart és dr. Dalmay Pál Bérczi Iván

Hiva

ügyigazgató örrel megvíz pénzügyigazg fejezte ki.

Küld

legközelebb mal több kü hatósági biz közgyűlést ta küldöttsége. vezetése alt Pál bizottság

Ujvid

varos törvén gyűlést tartó Zagrábban v séget menesz törvényhatós István kir. tar György apat Gábor főespe Vuetsies, t esperes, Fie

Hirek

Lajos akasztó papságának z nisztratornak.

Egy

Popovits Istv évi október b 30 éves jubil tisztikara üdv a mindenek t át a magyar hivatali tisztik fejezte ki az egyben egy g tete jelölt. A sereglett tiszt meglepetés m szavakban me legott magáé gyáros, de az hagyható em Popovits, ki m egyik legbu is az adóhiva igen jó magy áldja meg ö öröme, más eddig, ezent

Dr. Dr

lits Pál képv interpellálta a eladása miat tárgya, küli organumánál. A szerb ultral kormányra és szerb egyházi is engedne t egyházmegye megmagyarán a szerb egyhá az ügy tiszt, dolog történet főnökségnek n Redlich, Ohre tulajdonát tev vételére. A eg hold földért, o enyi földbirtó földeket bizo donaba. A föl kedvező ajánl választmányál lasztmány azo az ügyet mag kongresszust t egybe. A zárd elszalaszta, a jóváhagyását a vállas- és köze Ez a vélemény mellett szölt. A dett meg, ha Szlavóniában mnyadásra. A alapján eszköz hagyását. Világ önkormányzat kivül előnyös megkérdzhető

Gromon Dezső Zomborban. Gromon Dezső v. b. t. t., honvédelmi miniszteri államtitkár a mai napon megejtett alispánválasztás alkalmából a ma reggeli vonattal városunkba érkezett. Részt vett a közgyűlésen, hogy ő is, aki annyira szívén viseli vármegyénk minden érdekét, ezen fontos aktusnál aktíve szerepeljen. Gromon Dezső dr. Vojnits István főispánnak a vendége; ugy a közgyűlésen, mint bárhol, ahol megjelenik, mindenki részéről a legszívélyesebb ovációban részesül.

Főispáni ebéd. Dr. Vojnits István főispán az alispánválasztás alkalmából városunkban időző Gromon Dezső államtitkár tiszteletére ma 2 óraker ebédet ad.

A király névnapja. Folyó hó 4-én, a király nevenapján ünnepléses isteni tiszteletek voltak a helybeli róm. kath. és szerb templomokban, továbbá a zsidó zsinagógában. A hatóságok, élükön dr. Vojnits István főispánnal, testületileg vettek részt az isteni tiszteleteken. A róm. kath. templomban a kaszinói dalárda énekelt kart és dr. Pataj Sándorné Vida Etelka egy Sanctust, Dalmay Pálné és Fejér Eulália egy Ave Mariát énekelték Bérczi Iván orgonakísérete mellett.

Hivatalvizsgálat. Györfly Géza m. kir. pénzügyigazgató a mult heten a kíséretében levő számellenőrrel megvizsgálta az ó-becsei m. kir. adóhivatalt. A pénzügyigazgató a látottak felett teljes megelégedését fejezte ki.

Küldöttség Zágrábban. A király Ófelsége legközelebb Zágrábot fogja meglátogatni, mely alkalommal több küldöttség hódolatát is fogja fogadni. Törvényhatósági bizottságunk tegnapi (október 7-én) rendkívüli közgyűlést tartott ez ügyben, elhatározta, hogy színtén küldöttséget meneszt Zágrába. Kiküldötte a polgármester vezetés alatt Kozma László, Fejér Gyula és dr. Gertinger Pál bizottsági tagokból álló küldöttséget.

Ujvidék városa a király előtt. Ujvidék város törvényhatósági bizottsága október hó 3-án közgyűlést tartott, a melyen elhatározta, hogy Ófelsége elé Zágrábban való tartózkodása alkalmából hódoló küldöttséget meneszt. Flatt főispán vezetés alatt a következő törvényhatósági bizottsági tagok kitéltek: Popovits István kir. tanácsos polgármester, dr. Demetrovits, Kopper György apát, Molnár Hugó ref. lelkész, Belohorszki Gábor főesperes, Brunner Ede, dr. Kohn Károly, dr. Vucesics, dr. Militis Dusan, Csirics Milán gör. kel. esperes, Fischer Bernát.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Juhász Lajos akasztói adminisztrátor, e hó 2-án életének 24-ik, papságának 2-ik évében Baján meghalt. Helyébe adminisztrátornak Morvay Imre miskei káptalan kitéltetett.

Egy adóhivatali ellenőr jubileuma. Popovits István zombori m. kir. adóhivatali ellenőr folyó év október hó 7-én ünnepelte meg állami szolgálatának 30 éves jubileumát. Egy sereg jóbarát és az adóhivatal tisztikara üdvözölte őt e napon, szívből kívánván, hogy a mindenek ura tartsa őt meg még hosszú évek során át a magyar hazának és szerető családjának. Az adóhivatal tisztikara a tárnok vezetésével testületileg fejezte ki az ünnepelet iránti vonzalmait, mely alkalommal egyben egy gyönyörű csoport-képet is átnyújtott: szeretete jeléül. A csoport képen az ünnepelet és körülötte seregelt tisztársai vannak. Popovits, a kit a nem várt meglepetés mélyen meghatott, a gyengéd figyelmet szép szavakkal megköszönvén, kedves tisztársait és jóbarátait legott magához invitálta vendégszerető házába egy magyaros, de azért lukullusi vacsorára. — És itt nem hagyható említés nélkül azon körülmény sem, hogy Popovits, ki már a Bach-korszak alatt szolgált az államot, egyik legbüzdőbb és legfáradhatlanabb tisztviselője most is az adóhivatali karnak és szerb származása dacára is igen jó magyar hazafi. Kívánjuk, hogy őt vaseségességgel aldjja meg továbbra is az ég egyrészét kedves övéi örömeire, másrészt pedig, hogy munkásságát úgy mint eddig, ezután is a magyar hazának szentelhesse.

Dr. Drakulits Pál interpellációja. Drakulits Pál képviselő a képviselőház zombati ülésén meginterpellálta a miniszterelnököt a beocsini cementföldek eladása miatt. Ez az ügy egy idő óta sok szóbeszéd tárgya, különösen a hazai szerb sajtó egyenemélyi organumának szenzációt hajhászó közleményei alapján. A szerb ultrák lapjai éles kifakadásokkal támadnak a kormányra és Brankovits György szerb patriárkára, s a szerb egyházi autonómia megsértésén kívül bolmi panamát is emlegetnek. Az interpelláló képviselő is beszélt az egyházmegyei autonómia megsértéséről, de elfelejtette megmagyarázni, hogy mitféle nagy sérelmet szenvedett a szerb egyház önkormányzata, sőt mellesleg elfelejtette az ügy tisztá, valódi tényállását is megismertetni. A dolog története különben a következő: A beocsini zárdafőnökségnek még az 1892-ik év elején ajánlatot tett a Redlich, Öhrenstein és Spitzer cég a szerb egyházi alap tulajdonát tevő huszonkilenc hold beocsini föld megvételére. A cég százezer forintot ajánlott a huszonkilenc hold földért, olyan árt, amekkorát soha senkisé megkapott ennyi földbirtokért. Kikötötte azonban a cég, hogy a földet bizonyos záros határidőn belül bocsassák tulajdonába. A földet kezelő zárdafőnökség ezt a rendkívül kedvező ajánlatot elfogadta és a kongresszus gazdasági választmányához terjesztette jóváhagyás végett. A választmány azonban nem tartotta magát illetékesnek és az ügyet magához a kongresszushoz utasította. Amde a kongresszust időközben elnapolták és azóta sem hívták egybe. A zárdafőnökség tehát, nehogy a ritka alkalmat elszalaszassa, a miniszterelnökhöz fordult, hogy a király jóváhagyását eszközölje ki. A miniszterelnök ekkor a vallás- és közoktatásügyi miniszter véleményét kérte ki. Ez a vélemény a legfelsőbb jóváhagyás kieszaközlése mellett szólt. A kormányelnök azonban ezzel sem elégedett meg, hanem, mivel az eladásra került földterület Szlavóniában fekszik, a borvát bánt is felszólította véleményadásra. És csak a bán helyeslő véleményének az alapján eszközölte ki legfelsőbb helyen az eladás jóváhagyását. Világos ebből, hogy szó sem lehet az egyházi önkormányzat megsértéséről, hanem szó van egy rendkívül előnyös ügyletről, amelyet az összes illetékes és megkérdendhető fórumok helyeseltek.

Jubileum. Horváth Pál nyomdász, 18 éve működik teljes buzgalommal és odaadással lapunk kiadóhivatalában, a Bittermann Nándor és fia cégénél. Összesen 25 éve, hogy kiváló ügybuzgalommal tölti be hivatását az ólombetűs szekrények előtt. Egyike nemcsak kiadóhivatalunk, de bizonyára nagy terület legképzettebb munkásainak; mint egészen fiatal ember került be lapunk kiadóhivatalának üzletébe, ma már ugyan hasonló buzgalommal s természetesen még nagyobb ügyességgel, de őszilő fejjel áll szekrénye előtt s szedi a sok vezércikket, tárcát, hírt, vagy a mit eléje adnak. Ugy főnökeinek, mint kartársainak osztatlan elismerését vívta ki kifogástalan munkásságával. Szedőségeinek 25-ik évfordulóját a Bittermann Nándor és fia cég szennyezte, valamint lapunk szerkesztősége bankettel ünnepelte meg e hó 5-én este a Stebler-fele vendéglőben, hol számos felköszöntőt mondottak a derék és szorgalmas munkásra.

Önkénteseink vizsgálói. Mint értesültünk, a 23-ik, zombori háziezred önkéntesei a következő sikerrel állottak ki a tisztvi vizsgát: Vizsgázott 30, megbukott 6, ezek közül utána szolgál 4. — A szabadkai (86-os) ezred önkéntese közül megbukott 3, utána szolgál 1. — Az újvidéki 6. sz. ezredből pedig vizsgázott 9, megbukott 2, utána szolgál 1 önkéntes. — Az önkénteseket vizsgáló bizottság elnöke Busz vezérőrnagy volt, a ki, miután magyarul is tud, nagyon megkönnyítette, a der-die dással hadi lábon álló bacsikai gyerekek munkáját.

Az első polgári házasságot Ó-Verbáson október hó 1-én délután 4 óraker kötötte Kiss Gyula anyakönyvvezető előtt Schvaritz Henrik zágrábi tanító Kohl Lenka kisasszonnyal, feltűnő érdeklődés mellett Ó- és Új-Verbász község nagyszámu intelligenciájának jelenlétében. Emelte ezen ünnepelet feyét dr. Szechenyi Tamás járási főszolgabíró jelenlétével. Már jóval 4 óra előtt gyülekezett a község által előkelően és igen csinosan burtozott anyakönyvvezetői hivatalba a kíváncsiak nagyszáma, kiknek túlyomó számát hogy a szép nem multa felül, alig szorul különös kiemelésre. Pontban 4 óraker jelentek meg a házasulandók tanuikkal, amennyiszony lefátyolozva, mirtuskoszorúval fejen. Az anyakönyvvezető fekete díszmagyarban nemzeti színi vállszalaggal vállán, a formai kellekek megállapítása után az előirt kérdéseket intézte a házasulandó párhoz, majd őket a törvény értelmében házastársaknak nyilváníttotta. Ezek befejeztével és az anyakönyv hitelesítése után rövid — szeg gondolatokkal telt, a helyzetbe alkalmazott beszéddel üdvözölte a fiatal házaspárt, kik mint ilyenek távoztak már ezután egyházi adásért az evang. templomba.

Tanítói gyűlés. A Bács-Bodrogh megyei apatini körletti községi tanítói kör rendes öszi közgyűlést október hó 15-én Apatinban a polgári iskola első emeletén levő rajzteremben fogja megtartani. A gyűlés tárgyai: 1. Gyakorlati tanítás, tartja az apatini tanfélélet betűsorrendben következő tagja, Fauszt József. 2. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Nagyszámu dr. Kék Lajos országgyűlési képviselő által pályadíjakra ajándékozott összegből megjutalmazandó: „Mi módon ébreszthető fel, szilárdítható meg, illetve tartható fenn a magyar nemzeti öntudat eszméje a tanulóknál, különös tekintettel az idegen ajku nemzetiségekre“ című munkálatok felolvasása. 4. A tagdíjak lefizetése Bögner Antal pénztárnosnál. 5. A tavaszi gyűlés jövőtőlbeli elmaradt: „A szemlellető oktatás kapcsolatban a magyar nyelv tanításával“ című munkálatának felolvasása, Perl Mátástól. 6. A gyakorlati tanítás felett zárt ülésben, az alapszabályok értelmében megejtendő eszmecsere. 7. Indítványok.

Amerikai vendég. Ritka vendég látogatta mult hó 29-ik napján Hódságh községét. Nevezetesen: Rausch János földműlő, ki körülbelül 20 évvel ezelőtt költözött ki a boldog világrészebe, Amerikába, s most a magyarok vendéglátását élvezendő eljött közibénk, s jól találta el, mert ép buesu napja volt Hódsághon, amidőn szeretett éltelpárjával, született Hildenstáb Berta, valamint 2 gyermekevel megerkezett. Szükségtelev felmentünk azon körülményt, hogy jó barátai s barátinói alig ismertek rá a jövevényekre. De legjobban sajgott Ivenez Ferenc, a tisztesség- és becsületességben megeredget parabutji orvosnak keble, midőn szívhez szoríthatta a távolból eljött nevelő-leányát, Bertát, 2 kis unokáival. — Megjegyezzük, hogy Rauschnak igen jól megy a sora Amerikában. Igen tekintélyes cukrász-üzlete van s e mellett már valóságos háziur is.

Sikeros vizsga. Szeptember hó 23-án Ripézó Katica kisasszony, Ripézó János helybeli róm. kath. kántor leánya, a vasuti személy és podgyász kezelő vizsgát sikeresen letette.

Gyászír. Kozma László országgyűlési képviselő és családját súlyos csapás érte. A mindenki által tisztelt és becsült képviselőnek fiatal, alig 17 éves lilonka leánya folyó hó 5-én jobblétre szenderült. A kérelhetlen halál nem tekintette az ifju éveket; rideg kegyetlenséggel elragadta az élők sorából élete tavaszán a szerető szülők legszebb reményét. A mélyen sujtott szülők és rokonok fájdalomt enyhitse az egész közönség; osztatlan, igaz részvéte. A család a következő gyászjelentést adta ki: Mély gyászban hajtjuk le fejünkét az isten látogatásának sulya alatt. Szeretett leányunk, illetve testvérünk Kozma lilonka folyó hó 5-én, 17 éves korában kiszenderült. Kedves halottunk hullt tetemei folyó hó 6-án, délután 3 és 1/2 óraker fognak a Rókus szertben, az ev. ref. hitvallás szertartásai szerint, örök nyugalomra tetetni. Pora, pihenése legyen áldott! Zomborban, 1895. évi október hó 5-én. Kozma László, atyja. Kozma Keck Emma, anyja. Kozma Irén, Kozma Janka, testvérei. „Boldogok, akiknek szívök tiszta; mert ők az istent meglátják.“ Mát. 5. 8.

Esküvő. Dr. Popovits Milán, ó-becsei községi orvos a mult heten esküdött örök hűséget Gligorevits Anna kisasszonynak Nagy-Becserekben.

Hangverseny. Az ó-becsei polgári magyar dalkör e hó 20-án hangversenyt tart.

Irnokválasztás Ó-Verbáson. Ó-Verbász községe mult hó 30-án választotta meg egyhangulag irnokának Oberländer Jakab, vizsgázott jegyzőt.

Öngyilkosság. Eirich Antal, egy 78 éves öreg ember vetett véget az életének. Egykor pénzügyőri biztos volt városunkban s akkoriban megyeszerete ismert alak volt. Régen nyugalomban volt már s az utóbbi időben erősen betegeskedett is. Megunta a hosszas szenvedést és hétfőn reggelre halva találták a szobájában. Ma fogják az örök nyugalom helyére szállíttatni.

A tűzoltótanfolyam eredménye. A Szabadkán tartott tűzoltótanfolyam mult hó végén nyert befejezést. A vizsgák Schmausz Endre főispán szövetségi elnök elnöke, ugy Vermes Béla a tanfolyam elnöke, bajsai ifj. Vojnits Sándor a szabadkai önk. tűzoltótestület elnöke, Köhler István, Breuer Szilárd, dr. Kovács Aladár fővárosi, továbbá Wenczel Lajos és Scossa Zoltán szabadkai tanárok mint szakelődök által folyó évi szeptember hó 29. és 30-án tartattak meg s a következő tárgyakból vizsgáztak, u. m.: szervezés, felszerelési szolgálat, tűzjelzés, mentés, vízmentés, fertőtlenítés, mentőügy és taktika. Gyakorlatilag pedig: tömlők fektetése, a különféle fecskendő szerelése, a mászás nezeit, a mentés gyakorlatilag s végül a támadások mikénti alkalmazása. Vizsgázott 56 tanfolyamballgató, ebből 22 tisztvi, 28 altisztvi minősítést nyert, 6 pedig egyszerűen tűzoltói rendes szolgálatra képesítetnek nyilváníttott. A vizsgákat lelkesítő beszéd kíséretében: Schmausz Endre főispán, szövetségi elnök zárta be s ezt délután 2 óraker a „Bárány“ szálloda dísztermében Vermes Béla a tanfolyam elnöke által adott bucsuebéd fejezte be.

Titeli vadászatok. F. szept. végén rendkívül érdekes vadászatok rendezett Latinovits Géza ismert sportsman a titeli híres vizeken. Ezen terület Európa egyik legnevezetesebb vadászterülete. A Tisza torkolatánál terül el — ott, hol az a Dunába ömlik. 40.000 kat. hold fekszik a víz alatt. A vadászaton részt vettek a rendező Latinovitson kívül — gr. Vass Béla orsz. képviselő, dr. Madarász Gyula muzeumi ör., — C. G. Donford angol nagybirtokos, dr. Marschalko Tamás, Vojnits István. A tíz napig tartó vadászat eredménye — reugeteg vadkacsa, vadlud, mocsári szalonka, kácsa s egyéb vízi szárnyas. A vadászatnak tudományos színeze is volt, amennyiben dr. Madarász, a milleniumi kiállításra gyűjtötte a mocsári szalonkák s a sirályok hazánkban előforduló példányait. Mindkét madárfajból majdnem teljes gyűjteményt állított össze. Nagy segítségére voltak a kitűnő lövők, mert nagy részét ők lövöldözték össze.

Pályázatok a postaigazgatóságnál. A temesvári kir. posta- és távirdaigazgatóság figyelmébe ajánlja az érteleké vizsgálatot tett vagy ezzel hasonló rangu intézetet végzett ifjakat, miszerint területében 8 posta- és távirda gyakornoki állás van fűresedésben. A gyakornokjelöltek alkalmazásuk napjától 1 frt napidíjat élveznek.

Törvényhatósági közgyűlés. Szabadka sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én, esztörtökön délelőtt 9 óraker a „Pestváros“-hoz címzett szálloda nagytermében közgyűlést tart, melyen 1894. évi zárszámadás és az 1896. évi költségvetési előirányzat is tárgyalatni fog.

Az időleges élőállat kiállítások bejelentési határidejének meghosszabbítása. A millenárius kiállításra megyénk mezőgazdasági kulturája a helyi bizottság serény működése folytán méltóképen lesz bemutatva. A bejelentések a kiállítás különböző csoportjaiba az egész vonalon megindultak s különösen a futtaki és kis-szállási uradalmak fognak méltó feltűnést kelteni különben is országos hírű szarvasmarha tenyésztőkkel. Az időleges élőállat kiállítások bejelentési határideje — amint értesültünk — hazánk mezőgazdasága és állattenyésztése érdekében meghosszabbított, nevezetesen: a használati lókiállítás 1896. évi február hó 15-ig, a tenyészlő kiállításé 1896. évi június hó 1-ig, a hizott szarvasmarha- és juh-, valamint a tenyészjuhkiállításé f. évi december hó 31-ig, végre a tenyész- és hizott sertés-, valamint a tenyészszarvasmarha és bivalykiállításé 1896. évi április hó 1-ig. Ha tehát megyebeli tenyészteink közül valaki e kiállítások bármely csoportjában résztvenni óhajtana, ugy e tekintetben a kiállítás helyi bizottságához (Zombor) forduljon, amely készséggel szolgál utasítással és tájékozást nyujt a bejelentés módozataira nézve.

Névmagyarosítások. Mirza László, petrováci esendő vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Morvai“-ra változtatta meg. — Kralyevits Mátyás, újvidéki lakos, valamint kiskoru gyermekei vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel „Király“-ra változtatták.

Pályanyertes munka. Muskó Pál, az ó-becsei járás kitűnő rendőrfelügyelője, a fővárosban megjelenő „Rendőri Lapok“-nak második pályatételénél az I. díjjal, 85 koronával lett kitüntetve. A pályatétel a következő volt: „Miként volna az elérhető, hogy a esendő altisztek és a legénység minél hosszabb ideig maradjon meg a szolgálatban?“ A bíráló bizottság szept. 23-án döntött és az „Erdem jutalma“ című jellegű levélkét felbontva, abból Muskó Pál ó-becsei rendőrfelügyelő neve tűnt elő.

Pályázat. Pályázat van hirdetve szerb tolmácsi állásra a titeli kir. járásbírósnágnál.

Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. szám) ebben az évben is november 3-án nyílik meg. A tanfolyam négy teli félére terjed s évenként november 3-tól március végéig tart. Tanulókat felvétetnek a 15. életévet betöltött, irni olvasni tudó kőmives, kőfaragó és ácssegédek, tanoncok és gyakornokok, akik legalább egy évet töltöttek már gyakorlatban. A beírásnál előmutatandó irományok: 1. az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, — 2. a végzett iskolai osztályokról szóló iskolai bizonyítványok, — 3. munkakönyv, vagy az illetékes elsőfoku iparhatóság által hitelesített munkabizonyítvány. A beírás október 20-án kezdődik. A beírás díj 2 frt, a tandíj 10 frt.

Irnokválasztás. Elme István volt vepróváci irnok Kishegyesen egyhangulag irnokká választott.

„Asszonyt fogott“. Az „Ó-Becse és Vidéke“ írja a következőket: A mult piaci napon két gyepmesterjelölt — valószínűleg berugott állapotban — Atymov Goga feleségének, aki kenyérárus, a nyakába vetették a sodronyt, amelylyel a kutyákat szokták különben megfogni. De azok közül is csak azokat, amelyeknél remény van busás kiváltásra. Az asszony előbb tréfára vette a dolgot, de mikor a nyakan érezte a hurkot és a legények is gorombáskodtak vele, segítségért kiabált. Az összecsendült piac botránkozással látta, hogy mi történt, amire a burokvetők is csakhamar eltűntek. A megsértett asszony panaszt tett a községi törv. bírónál, aki is a gyepmester legényeket 5—5 frt bírságban marasztalta el.

Sertések szállítása. Egy miniszteri rendelet közlünk itt szó szerint, a sertésenyésztéssel foglalkozó gazdálkodókat mindenestre érdekelni fogja. A rendelet a törvényhatóságoknak szól. — Földművelésügyi m. kir. miniszter 73.960 III. 1895. szám. Folyó évi július hó 5-én 45.228. szám alatt kelt rendeletem hatályon kívül helyezése mellett minél szélesebb körben való azonnali közhírrététel vegett értesítem a törvényhatóságokat, hogy tekintettel a kőbányai sertésipiacnak fontos közgazdasági érdekeink által megkövetelt hivatásának mielőbbi visszaadhatására és ennek következtében az e célból szükséges munkálatok haladéktalan megkezdésére, a kőbányai sertések kivételével, sertéseknek a Budapest Ferenc-városi rendező pályaudvar petroleum-raktár rakodójára külön engedély nélkül való behozatalát folyó évi október hó 5-től kezdve további intézkedésemig megtiltom. A sertésekre nézve ragadós betegséggel fertőzött községekbe származó sertéseknek azonnali levágás végett az említett rakodóra való szállítását azonban a hozzáam intézett kérvények alapján esetről-esetre engedélyezni fogom. Az 50 kros belyeggel ellátott irasheli kérvényeknek a szállító és vevő nevét, a feladásra szolgáló vasutállomást és a sertések pontos darab számát is tartalmaznia kell. A kérvényre ezen kívül, vagy az első fokú hatóság, vagy a sertések származási helyére nézve illetékes hatósági állatorvos által azon záradék vezetendő, melyben igazolja, hogy a sertések fertőzött udvar vagy azzal tőszomszédságban levő udvar sertésállományának részét képezik. A kérvények elintézéséről a törvényhatóság első tisztviselőjét táviratilag fogom értesíteni, ki is különbeni felelőség terhe alatt — köteles arról gondoskodni, hogy határozatom a fél és az illető vasuti állomás főnökeinek azonnali tudomására jusszon. A fertőzött községekbe származó sertések szállításának feltételei a következők: 1. A sertések közvetlenül a marbarakodó állomásra való szállítás előtt a helyszíneni hatósági állatorvos által vizsgálandók meg. 2. A fertőzésre gyanús, de látszólag egészségesnek talált sertések a legközelebbi vasuti rakodóra lófogatokon szállítandók, mely fogatok minden szállítás után alaposan fertőtlenítenedők. 3. A sertések szállítása körül követendő eljárásra nézve még f. évi június hó 1-én 36.500. sz. alatt kelt körrendeletem 5. számú mellékletének határozmányai is legszigorúbban betartandók és ellenőrzendők. 4. Az ezen szállítványokat kísérő szabályszerű marbalevelek első lapján fent feljegyzendő: „Fertőzés gyanús állatok. — Azonnali levágásra.” Az állatok származási helyének vérszemességére vonatkozó záradék törörendő. 5. A sertések a Ferenc-városi rendező pályaudvar petroleum-raktár rakodójára való érkezés után, lófogatokon, közvetlenül a henteshez szállítandók és legkésőbb 48 óra alatt leszurandók. 6. Az általam adott engedély keltétől számított 10 nap alatt igénybe nem vett szállítási engedély hatályát veszti.

Tűzeset. O-Beesén kedden délután öt órakor a szttamasi utcában levő Zelenák-féle házban udvarán tűz ütött ki. A tűzet még elég jókor észrevették és így sikerült az égő szalmakazalt annyira lokalizálni, hogy a tűz a közelben levő házakba és melleképfülekbe nem kapott, ami bizony a szeles időben végzetessé válhatott volna.

Művészet és irodalom.

Párisi Divat. Innen-onnan egy éve lesz annak, hogy a Párisi Divat e. lap megindult. Egy év leforgása egészen elegendő idő egy divatlapnál arra nézve, hogy kitűnjék, vajjon megfelel-e céljának s alkalmas-e arra, hogy a művelt hölgyközönségnek tanácsadója, vezetője legyen a divat, a háztartás és a társadalmi élet kérdéseiben. Egy év négy szaka alatt ugyanis a divat elég változatos, sokféle s egymástól teljesen eltérő dolgot teremt meg s ha egy divatlap nem egészen olyan, mint amilyennek lennie kell, ugy az igen könnyen kitűnik abból, hogy valamelyik idejű divatját nem tükrözte vissza jól, illetőleg nem kereste ki a divat utjóságai közül olvasói számára a legszebbet. De ennyi idő viszont elegendő arra is, hogy tartama alatt egy lap mindenképen megfelelőnek, életerevalónak bizonyuljon. Ezt a kedvező ítéletet jelenti a művelt magyar hölgyközönségnek azon elismerése és rokonszenvje, melylyel a „Párisi Divat”-ot mindjárt a lap megindulásakor kitüntette s mely azóta is mind fokozottabb mérvben lett a lap osztályrészévé. S ebben valóban a magyar hölgyközönség jó ízlésének s helyes ítéletének bizonyítékát látjuk, mely méltányolni tudja a „Párisi Divat” és más divatlapok között; — méltányolni tudja azt, hogy egy lap igazán azt mutatja be, a mit programjauul kitűzött, ugyanis a valódi, hamisítatlanul elegáns és felesleges pompa nélkül is választékos izlésű párisi divatot. Ennek alkotásait a lap mint fénykép-felvételek után készült képeken mutatja be, olyan ruhákat hozva, melyeknek készítői a következő cégek: Worth utódai, kiket Párisban a szilietési és pénzaristokratia tüntet ki megrendelésével s ki az Európa uralkodó házához tartozó hölgyeknek is udvari szállítója; — azután Fournery és Redfern, kik a színházi első előadásokra készült ruhákat alkotják meg a párisi színésznők számára: ezekről addig ismeretes tény, hogy jelenleg ugyszólván az ő izlésük diktálja a divatot. A lap színes divatképei mind ily mintaruhák. A lap az ily ruhák ábráihoz bő magyarázatot s e mellett minden két hétben olyan szabásminta lapot esatol, melynek minden szabása a fent nevezett nagy szabók mintái után van rajzolva Párisban s így minden hölgy számára lehetővé van téve a francia eleganciával való öltözködés. Hozzásegíti ehhez a hölgyeket a szerkesztőség az által is, hogy megbízásaitak ugy hajítja végre, hogy a készített ruha szépségben teljes masa legyen az eredetinek. A szerkesztőség és a kiadóhivatal élénk összeköttetést tartván fel Párisal, az olvasók megrendeléseit ott is kész teljesíteni. A kézimunka-iv viszont a hasznos és díszes munkákra nézve ad bő utasítást, míg a lap többi részét azon cikkekké foglalják el, melyek arra tanítják meg a hölgyeket, hogyan lehet lakasukat kevés pénz reá fordítása mellett is szépen, divatosan rendezni be; bevezeti ugyanis a lap az olvasókat sok oly tárgy otthon való elkészítésébe, melyet azok, kik e módokat nem tudják, kénytelenek drága áron fizetni meg. Tanácsokat, utasításokat tartalmaz a társadalmi élet minden jelenségére nézve, valamint a fővárosi élet eseményeiről is beszámol olvasói előtt. Az eddig közölt illusztrált regények szintén annyira megnyerték a közönség osztatlan tetszését, hogy azt hisszük, elegendő mondunk annak kijelentésével, hogy a

„Párisi Divat” ezentul is ily irodalmi termékekkel látja el regénymellékletét. A „Párisi Divat” előfizetési ára egy évre 8 frt, fél évre 4 frt. A „Pesti Hírlap” politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat kívánatra küld a kiadóhivatal (V., váci-körút 78.)

Lótenyésztési jutalom-díjosztás.

A vármegyei Gazdasági Egyesület által évenként rendezni szokott lótenyésztési jutalomdíjosztás a folyó évben Kis-Hegyesen tartatott meg, szeptember hó 22-én. Bács-Bodrogh vármegye jöbírú népies lótenyésztése az elővezetett loányagban méltóan képviselve volt. Már évek óta nem vezettek elő annyi és oly sok szép lovat, mint Kis-Hegyesen. A díjazás a vásártérn tartatott meg és az elővezetett lovak bírálata reggel 8 órakor kezdődött.

A lódíjazásnál megjelentek: Schmausz Endre lóteny. és gazd. e. elnök, Halász Gyula gazd. e. titkár, Némay Antal nagykorúsi méntelep-panasznok, Vojnits Simon, Pilászanovits József, Lelbach Antal, tövisi Rácz György, Kiss Ábel, Kiss Lajos, Vojnits Béla, Schumacher Károly, Geyer Péter, Mang István és Prokecz Antal urak. A nevezettek alkották a bíráló bizottságot is.

I. Csikóval bíró anyakancsa be lett mutatva 35 drb. Diszoklevelet kapott kettő, pénzbeli díjat 7.

I-ső oszt. diszoklevelet kapott bajsai Vojnits József (Bajsa) 8 é. v. p. k. „Kisbőröcsésé”-től. 1-ső díjat 100 koronát Konez András (Szabadka) 7 é. p. k. „Verneuil”-től; 2-ik díjat 80 kor. Gatti Mihály (Gara) 7 é. s. p. k. „Urmény Nonius”-től; 3-ik díjat 60 kor. Schiffler Henrik (Uj-Verbász) 7 é. s. p. k. „Buck-a Boo”-től; 4-ik díjat 30 kor. Konez István (Szabadka) 11 é. p. k. „Verneuil”-től; 5-ik díjat 20 kor. ifj. Puhálak József (Kula) 5 é. v. p. k. „Bavár”-től; 6-ik díjat 10 kor. Szokola Vince (Kula) 7 é. v. p. k. „Jack”-től; 7-ik díjat 10 kor. Gerber Ferenc (Szeghegy) 9 é. s. k. Vojnits Máté-fele méntől.

II. Három éves kancacsikó elő lett vezetve 13 drb. Diszoklevelet kapott kettő, pénzbeli díjat 4.

I-ső oszt. diszoklevelet kaptak: Manojlovits Lázár (Szenttamás) s. p. k. „Verneuil”-től; Schaffer Adolf (Feketehegy) v. p. k. „Nonius”-től. 1-ső díjat 60 kor. Konez András (Szabadka) v. s. k. „Verneuil”-től; 2-ik díjat 40 kor. id. Szigeti József (O-Morovica) v. p. k. „Gidrán”-től; 3-ik díjat 20 kor. Boldog Imre (O-Morovica) f. k. Álami méntől; 4-ik díjat 10 kor. Ambrus János (O-Morovica) s. k. „Gidrán”-től.

III. Két éves kancacsikó be lett mutatva 18 drb. Diszoklevelet kapott 3, pénzdíjat 4.

I-ső oszt. diszoklevelet tenyésztést tövisi Rácz György (Kula) „Jack” méntől; II. oszt. diszoklevelet Kriszhaber Simon (Bajsa) v. p. k. „Gunnorsbury”-től; Szevity Milan (O-Bese) v. p. k. „Nonius”-től; 1-ső díjat 20 kor. Ambrus János (O-Morovica) m. p. k. „Gidrán”-től; 2-ik díjat 10 kor. Schiffler Henrik (Uj-Verbász) p. k. „Nonius”-től; 3-ik díjat 10 kor. Kötő Mihály (O-Morovica) v. s. k. „Labrador”-től; 4-ik díjat 10 kor. Gyarmathy József (Roglatica) f. k. „Gidrán”-től.

IV. Egy éves kancacsikó be lett mutatva 19 drb. Diszoklevelet kapott 3, pénzdíjat 3.

II-oszt. diszoklevelet kapott: Heib Fülöp (O-Verbász) s. p. k. „Nonius”-től; Ambrus János (O-Morovica) m. p. k. „Gidrán”-től; Fratricsevs Janos (Kis-Hegyes) v. s. k. „Atlas”-től. 1-ső díjat, 10 koronát Boldog Imre (O-Morovica) f. k. „Labrador”-től; 2-ik díjat, 10 koronát Hegyi Pál (Kis-Hegyes) v. p. k. „Gunnorsbury”-től; 3-ik díjat, 10 koronát Kovács Lajos (O-Morovica) v. s. k. „Gidrán”-től.

V. Egy-két éves méncsikó elő lett vezetve 27 drb. Pénzbeli díjat kapott 3.

1-ső díjat 30 kor. Gyarmathy József (Roglatica) 1 é. v. p. m. „Kisbőröcsésé”-től; 2-ik díjat 10 kor. Szakáll János (Bajsa) 2 é. v. s. m. „Kisbőröcsésé”-től; 3-ik díjat 10 kor. Szigeti József (O-Morovica) 1 é. s. p. m. „Labrador”-től.

VI. Men elő lett vezetve 10 darab. Diszoklevelet kapott 1, pénzdíjat 3.

II-oszt. diszoklevelet kapott Onódi József (Moholy) 3 é. f. m. „Tápió”-től. 1-ső díjat 20 koronát Gerber Ferenc (Szeghegy) 3 é. s. p. m. „Pásztor”-től; 2-ik díjat 10 koronát Schneider Pál (Uj-Verbász) 3 é. v. p. m. „Nonius”-től; 3-ik díjat 10 koronát Boldog Imre (O-Morovica) 3 é. f. m. „Labrador”-től.

Kiadott összesen 10 drb diszoklevel, 24 pénzbeli díj 610 korona értékben.

A díjazás után a bíráló bizottság a nagyvendéglőben gyűlt össze közbe. A háziur szerepét Kiss Ábel kis-hegyesi nagybirtokos adta, a ki vendégeül tekintette az egész társaságot. A közbead alatt felköszöntöket mondottak: ifj. Pilászanovits József Schmausz Endre gazd. egyesületi elnökre, Halász Gyula Kiss Ábelre, mint házigazdára, Schmausz Endre a megjelent egyleti tagokra stb. A társaság derült hangulatban délután 4 óráig maradt együtt, a midőn is Kiss Lajos vacsorára topolyai szállására hívta meg az egész társaságot. A háziasszony lekötözött szívvelésséggel fogadta a vendégeket s bizony egybamar szét sem osztolt volna a társaság, ha egyesületünk érdemes elnökét hivatalos teendői el nem szólították volna körünkbe. Egynéhányan még sokáig együtt maradtak a vendégszerető kuriában, másnap pedig Vojnits Simon zornaticai mintagazdaságát és nagybíró ménesét tekintették meg. A díjazáson résztvettek bizonyára kellemesen fognak visszaemlékezni részben a díjazás szép sikerére, részben pedig a Kiss-család vendégszerető házára.

Halász Gyula,
gazd. titkár.

Drescher Ede bucsuja.

Drescher Ede, zombori közjegyző választóihoz a következő levelet intézte:

Kedves barátaim és polgártársaim!

Közel négy éve annak, hogy szeretetűk a polgármesteri székbe egy nagyobb kitüntetésre emelt: az 1892. év január havában megbízást nyertem önöktől szülővárosomat az országos ügyek közvetlen intézésében, törvényhozásunkban képviselni.

Nagy és fényes kitüntetés ez. Olyan, a mellyel megtisztelőbb barátai és polgártársai részéről fölöttem messze kiváló sem érhet.

Teljes tudatában voltam ennek és azért az önök felemelő szeretetében inkább, semmint a magam csekély képességeiben bizva, fogadtam el a mandátumot.

Tudtam azt is, hogy megvannak e szép tisztnek a maga nehez terhei és kötelességei. De biztam tette-készítő erejében ama lelkesedésnek és buzgalomnak, mely bennem polgármesterségem egész idején mindenba élt.

Csak hogy a midőn munkához kívántam látni, vettem észre, hogy mennyire megviselt a folytonos láz, a sok izgalom és megpróbáltatás, csak ekkor éreztem, hogy lehangoltság és csüggedés szállta meg egész lényemet, csak most tapasztaltam, hogy fáradt vagyok. Nem titok, nem is fontoskodás: a köztgyekek szolgálata tett azzá.

Nemzeti képvisletünk tevékenységében sem találtam fel azt az eseményt, amit lelkemben ápolék.

A taktika és pártfegyelem az egyéni szabadságnak, a kutatásnak, tudásnak és munkának kevés teret enged az önérvényesítésre.

Kezdeknek nagy név és összeköttetés nélkül az uttörés meg épen nehez. Oly nehez, hogy ily munkára csak sokszorosan erős, edzett, rugékony, de semmiesetre sem a megpihenni vágyó test és elme képes.

Különösen azon politikai hitvallásban, mely pozitív munkát jelent és parancsol.

Az ellenzéki szerepkör a mindenkinek tetszetősebb jelszavak és ígéretek hazogatóásával már is biztosít némi népszerűséget és látszólagos sikert.

Be kelle tehát látnom, hogy megbízásomnak alig felelhetek meg, egyéb tán az által, ha Budapestre men-nél és ott folytonos összeköttetésbe a mérvadó körökkel, a politikai tudományoknak és viszonyoknak élnek. Erre azonban anyagilag nem voltam eléggé független. Az állandó utazás pedig ugy mint méreg hatott megrongált idegrendszeremre.

Mondhatom, mindjobban kezdett nyugtalanítani a gondolat, hogy én barátaim és polgártársaim szeretét és ebből eredő megbízomást előnyeit azoknak és szülővárosomnak javára oly fokon értékesíteni, mint azt ígértem és óhajtottam, alig vagyok képes.

Régen megérlelődött kéltem bennem az elhatározás, hogy megköszönjem és érdemesebb kézbe kérjem adni a mandátumot.

És azért már megválasztatásomat követő első év után le akartam mondani.

Szándékom végrehajtásában azonban meghitt barátaim akadályoztak meg. Vagy vigasztalásból, vagy alkalmas utód hiányában nemittották el lelkiismeretem panaszos szavát. Ugy vélték, hogy senkitől sem követelhetők több, mint a mennyit én, a miben és a mikor csak tehettem, szívesen ajánlottam fel és tettem. Így bírtak elhatározásom keresztülvitelének fellüggesztésére.

Azóta ismét két esztendő mult el. Nehez szenvedések keserű napjai.

S bár soha el nem enyésző bálával itt is mélyen lekötözve ismerem el, hogy Istenben vetett bizodalmon kívül nincs, mi szerencsétlenségében és szenvedésiben embert ugy emel és vigasztal, mint szereteteinek aggódó ragaszkodása és részvéte, de nincs a mi a viszontkötelességet oly faján megéreztetné és megértetné, mint épen az őszinte rokonszenvért és barátságért viszont-képességünk tehetetlensége és erőtlenségünk megismerése.

Napról-napra tisztábban láttam tehát, hogy mai helyzetemben megmaradás csak személyem tulbelsőtlésének tulajdoníthatatnak.

Pedig az egyént elébe helyezni kötelességének, az én részemről, a bizalmukkal engem annyira és annyiszor megtisztelő barátaim és polgártársaim iránt a legnagyobb hálatalanság lett volna.

Ily körülmények között állandóságra és megnyugvásra vágytam, figyelmem arra a pályautra irányult, a melyre most léptem és ez a cselekvő politikai élet küzdőteréről visszalépni késztetett.

Sietnem kell azonban kijelenteni azt, hogy nem személyi bántódottság, nem a politikai helyzettel való elégtelenség hajt nyugodtabb működési térére és nem, mintha csak egy pillanatra is sajnálni lenne okom, hogy állásom közvetlen közelébe hozott azon munkás műhelynek, melyben a nemzet műveltségét és jövő nagyságát készítik elő. Oh nem! E rövid idő alatt ritka epochát éltem át. Az 1892—1897. évekre összehívott országgyűlés bezáródott három ülészaka, melyet az elfoglaltak improduktivitással szeretnek vadozni, nevezetes lesz Magyarország jogfejlődésében. Kicsiny ugyan e három esztendő három kötete a törvénytarban, de nagyok az azokban befektetett elvek. A házassági jogról szóló és vele rokon törvényeket az egész civilizált világ minden szabadságszerető népe vívmánynak tekint. Ahol ezek, mint elő intézmények megvannak, mint a jogrend biztosítékai mindenütt beváltak, senkit vallásos érzületében meg nem támadtak és hatásukban szabadságfejlesztők, egységesítő és felemelők voltak. Es kivívásukhoz legtöbb helyen több idő kellett és megalkotásukhoz nagyobb megrázkódtatás fűződött, mint minálunk.

Ebben a corpus jurisban találjuk a gazdasági és jogéletbe, a szervezésbe és adminisztrációba vágó törvények egész sorozatát: a korona-érték megállapításáról, a valuta rendezéséről, a mezőgazdaságról és mezőrend-őrségről, az ipari és gyári alkalmazottak védelméről, a mesterséges borok eltiltásáról, a telekkönyvek rendezéséről, a sommás eljárásról, a fizetési meghagyásról, az örökösödési eljárásról és az állami tisztviselők javadalmazásának rendezéséről szóló törvényeket. Találunk benne vasutakat, hidakat, kereskedelmi szerződéseket stb. stb.

És ámbár a parlamentarizmus színvonalának alászállása, a pártok egészségtelen helyzete, a meddőség, időpazarlás, reklám-szereplés, hazabeszélés illuzióimból és eszményeimből sokat levontak, politikai meggyőződéseim erősebb ma, mint valaha, hogy a szabadelvű párt az, mely folyton épít és a kultur-, jogi és nemzeti állam kifejlésztésére törekszik. Erősebb a meggyőződéseim ma, mint valaha, hogy a nemzetiségek mozgólódásaival és egyesülésével szemben a munka és pozitív alkotás az, a mely nemzeti létünket és fejlődésünket az európai népcsaládok közt biztosítja. Törvénynyel, igazsággal, szeretettel és jóakarattal kell elleneinket legyőzni. Magyar kultúrát és jólétet kell teremtenünk a népnek, bizalmat az államhoz, kormányához, annak erejéhez és tekintélyéhez.

Ebben
egyestlün
Nem f
vülni; nem
turális erő
Nagyo
többzőr raj
kat nem, de
elitelni és
kárhöztaai
jogos követ
kat is kell
dülésére.
Ne en
szülővárosu
gondolkodás
felemelésér
Es e p
jóakaró fig
Sok la
litikai és ö
keket és ne
egy-egy sz
érdek és
legjobb örö
viszonyok
valahára a
politikában,
egyéb, mint
Utódon
Nem a
Hisz o
meg fogja
Haueri
vetnék el,
tatnán véle
de kvalitás
érdekeink sz
Ritkán
titkár man
Általán
akkor kerül
Az idő
helyzetét, lo
Imre belüg
igazságügyi
szert nem
cultus- és le
lettek. Csup
és aktív poli
kötetésekk
erővel, tud
az összeha
önök, lény
többan van
Amit a
önökön áll,
tetszés szer
kózzák és sz
Nem ké
lelkü polgá
lasztás szer
Erős a
ha erőiket
meg is fogja
Erős a
váhat igazs
törvényseki
általános felle
Eu ped
fel szolgálta
bárbova ves
viselés, csak
érezni, ha ez
sikerbiztos t
bármivel is t
Örülni
munkájához
Örülni sz
denekfelett s
ségemmel ler
hálamat, ame
igen tisztelt
Baján,

Ebben a munkában, ezzel a párttal kell tehát egyesülnünk.

Nem frázisokért, de sikert biztosító tettekért kell; nem ámitásokra hallgatni, de gazdasági és kulturális erőnk kifejtéséhez látni: ez az igazi hazafiság.

Nagyon könnyű minden meglévő és beállható, legtöbbször rajtuk muló bajért mindenkit, csak önmagunkat nem, de legszívesebben a kormányzást bírálni és elítélni és mindenért, mi adót és áldozatot jelent, azt kárhözváltani. De nehez és ne is engedjék leszállítani jogos követeléseinket, — bárha a legnagyobb áldozatok is kell hoznunk — a haza nagyságára és fellendülésére.

Ne engedjük leszállítani igényeinket: a mi édes szülővárosunk, e szegény, szép törekvésű és nemes gondolkodású, mégis napról-napra alacsonyuló város felélesztésére.

És e pontnál engedjék meg, hogy egy pillanatra jóakaró figyelmüket kikerjém.

Sok bajt okozott már nekünk az, hogy épen politikai és önérvényesítési törekvéseinkben egyéni érdekeket és nem a közjót engedjük előtérbe jutni, hogy egy-egy szép szólamért odadobunk egy-egy vitális városi érdeket és ekként sokszor egy tál leucseért odaadtuk legjobb örökségünket. Pedig ugyancsak szerény anyagi viszonyok közé jutottunk. Ugyancsak ránk férne, ha valahára a gyakorlatiasságra gondolnánk legalább a politikában, tehát abban, a mi magában véve is nem egyéb, mint az exigenciák tudománya.

Utódom megválasztását értem. Nem ajánlani kívánok egyént vagy módot. Hisz egyiket is, másikat is bölcsességük könnyen meg fogja találni.

Hanem úgy vélem, hogy kötelességmulasztást követnek el, ha ma, midőn visszalépek, meg ne kockáztatnám véleményemet utódomnak — nem személyére, de kvalitására nézve, a mi helyesen felfogott lokális érdekeink szempontjából.

Ritkán van arra eset és alkalom, hogy több államtitkár mandátum nélkül rendelkezésükre legyen.

Általános választásoknál ez elő sem fordul. Jut akkor kerület mindegyiknek. Némelyiknek több is.

Az időközben beállt kormányváltás szülte a helyzetet, hogy Grünzenstein Béla pénzügyi, Latkóczy Imre belügyi, dr. Plossz Sándor és Vörösmarty Béla igazságügyi államtitkárok képviselői megbízást ez idő szerint nem viselnek. Még csak rövid ideje, hogy a cultus- és kereskedelemügyi államtitkárok képviselőkké lettek. Csupa magas állású egyén, a központi igazgatás és aktív politikai élet előkelőségei, a legmagasabb összeköttetésekkel, nagy befolyással, széles hatáskörrel, tetterővel, tudománnyal. Közülük egyikkel sem bírom el az összehasonlítást. Közülük bárkit választanak meg önök, lényegesen előnyösebb pozícióba jutnak és méltóbban vannak képviselve.

Amit általános választásoknál alig érhetnének el, önkön áll, hogy ily fényes nevű gárdából jelöltjüket tetszés szerint megválasszák, bizalmukkal megajándékozzák és szeretetükkel állandóan magukhoz fűzzék.

Nem kétkem, hogy ezen intelligens város fenkölt lelkű polgárainak képviselőre, bárkit is ér a megválasztás szerencséje, mindenki csak büszke leendő.

Erős a meggyőződés, hogy így, de csakis így, ha erőinket és képességeinket, törekvéseinket meglátják, meg is fogják érteni és megbecsülni az arra hivatottak.

Erős a meggyőződés, hogy így és csakis így válhat igazságos valóvá hosszú évtizedek vágya, álma: törvényszékünk visszaállításáról, Dunánk áthidalásáról és általános fellendülésünkéről.

Én pedig, aki bármely irányban készséggel ajánlom fel szolgálatomat, közbenjárásomat, összeköttetéseimet, bárhova vessen, bármily állásba is helyezzen a Gond viselés, csak örülni fogok, szerencsésnek fogom magam érezni, ha ezen ma még álmok, holnap tán már komoly, sikerbiztos törekvések megvalósítására erőmtől telhetőleg bármily is hozzájárulhatok.

Örülni fogok, ha szülővárosom nagygyá építésének munkájához egy porszemnyit is nyújthatok.

Örülni fogok, ha azokért, akiket szeretek és mindenekfelett szülővárosomért bármiben és mindeure kézséggel leróhatom azon lelkemben élő mély és őszinte hálám, amelylyel vagyok és a sirig maradok, önöknek igen tisztelt barátaim és polgártársaim, igaz szeretettel Baján, 1895. évi szeptember hó 25-ik napján

kézséges hű szolgálók:

Drescher Ede.

CSARNOK.

Tévedések.

*Biztosra vettél, hogy szeretsz,
Szereted, szám, arcom, kezem,
Szereted rajtam, mit szeretni
Lehet így nézni emberen.*

*Én is azt hittem, hogy szeretlek,
Szeretem ajkad, kék szemed,
Szeretem mit egy csacska lányon
Ma nap szeretni csak lehet.*

*De hajh! kislált a csunya turpi:
Hogy én imádtam nem vagyok!
Hogy még csak versem sem kutaják
Azok a bájos kis kacskók.*

*Hogy bennem nem embert szeretted,
De eszmét, muló ideát
S csak addig voltam néked édes,
A míg a szavam hallgatád.*

*De jaj kislált, hogy én se téged,
Csak két szemed imádtam én,
Szigetjét vágytam csobakának,
Melyet a vihar partra hányt.*

*Szóval mi szörnyen megcsalódtunk
A szívügyekben édesem
S adját mondunk a jó viszonyunk
Egy aranyos kis névjegyem.*

*Igy nem gyanus, hogy mind a kettőnk
Ajaka néma, hallgatag,*

*Mikor Leibnitzről diskuráltam
Egy pár kiaszott vén alak.*

Hrabovszky Lajos.

AZ URI UTCÁN.

Elhull a virág, elhervad a levél, lehullanak a csillagok, egy azonban az örök, a szerelem...

Szép volt, mint a hajnali álom, bájos volt, mint egy tündér világ s letört, elhervadt, mint egy lilium...

Mint egy elhagyott apátlan, anyátlan árva került a Földvárnyék kastélyába.

Künn járt egyszer a temetőn, virágot vitt az édes anyja sírballmára, virágot vitt és könnyeket.

Rá-ráborult az omladozó fenyőkeresztre s elhalmozá forró, szivbőlfakadó könnyeivel...

Megutálta a világot, elhatározta, hogy meghal. Az édes anyja ugyanis a földben pihen, majd ott lesz ő is, hiszen a holtak olyan boldogok, mert nem kell nekik a mindennapi falat kenyérért küzdeni, szenvedni, nyomorogni...

Bucsut vett utoljára a kopott keresztől, elhalmozta újra csókja özönével... s azután ment egyenesen annak a szőke-fodros hullámoknak, melyeknek ölén elhal a bú, elhal a gond s megpihen a szív!

Nézte, nézte azokat a fodros, fehér babokat, melyek ott locsogtak a lábai előtt, nézte, sokáig nézte, miközben egy nehez könyveseppe homályosította el szemét.

— Anyám! Isten veled — rebegték elhalóan ajkai, s azután... mielőtt a hullámok közé akarta magát vetni, hirtelen visszalépett.

Megrettenve állt a parton, szemeit zavartan függeszti a tova sikló hullámokra, mert egy kis szőke fejletlőt azokból előtűnt.

Elfelejté, hogy az előbb még balni készült, elfelejté buját, bánatát, elfelejté, hisz az a kis ártatlan, kit álmódosításában ő elmerítve észre sem vett a parton, ott vergődött a piszkos hullám-sírban. Kicsiny kezeivel verdeste a levegőt, míg szemei esdeklően, könyörögve kértek a segítséget.

Egy pillanatot, s újra gyűrűzött a folyam, s már akkor két alak küzdött a bodros árral.

Midőn az öreg Földvárnyék meghallá a történetet, maga elé hívatta a rongyos koldus-leányt, az ő egyetlen gyermekének megmentőjét s felöltöztette szép selyem ruhába; haját boglással fogatta körül, nyakát gyémánttal ékesíté föl.

Az a koldus leány pedig úgy örült, oly végtelen örült, hogy elfelejté egy pillanatot alatt a bűt, a bánatot, mely a hullámok közé akarta űzni.

Ki tudja pedig, nem jobb lett volna-e neki a zavaros habok ölet választani hazájának?

Iren, a koldus-leány s agg Földvárnyék leánya, Bella vonzódtak egymáshoz. Ugy szerették egymást, mint a testvérek. Nevetgéltek, játszva töltötték az időt, észre sem véve, hogy már mindketten nagy leányok lettek. Tűnt az idő, szálltak az évek. A csendes magányban kinyílt a kis koldus-leánynak szíve virága.

Szeretett egy ifjút, de szíve rajongó szerelmét elfojtani igyekezett. Ugy is hiába, nem lehet az az övé, soha, soha... Busult, hervadt, szívén erőt vett a bú hatalma s a rózsapiros arc, sápadt, halaványult, épen mint őszi szél fuvaltatára a kései lomb.

Hiába kérdezték, mi baja?

Nem mondotta meg senkinek. Elandalgott órák hosszáig a kert hervadó bokrai közt s hallgatta az őszi szél szomorú búgását, panaszos sirását.

A fákról peregetek alá a hulló levelek, az ég szürke fellegei sirtak, rittak. Egyszer csak a kis koldus-leány arca újra felvéve az öröm színét!...

Oh hisz az, a ki rajongó lelke ideálja volt, ki árva szívében a szerelem varázs világát feltárta, ott pihent a szíve fölött s hallgatta annak a lázas verését, lüktető dobogását. Csók követte a csókot s az ifjú leány boldogabb volt, mint az ég angyalai.

A fákról aláperegtek a megsárgult levelek s a kopár ágakon keresztül szűrődött a lenyugvó nap biboros fénye...

Rejtély a szív, egy kikutathatlan örök rejtély; talány, melyet megérteni nem képes az agy, az emberi elme!

Rejtély, örök rejtély!

Egy belső bang, egy isteni szózat sugalmazta talán annak az elhagyott leánynak, hogy szerelmét még legjobb barátja előtt is titkolja el.

Titkolja, mert ha felfedi, vége az álomnak, vége az illuzióknak; leomlik a kártyavár s lesz belőle romhalom!

Bella már nem volt oly titkolódó.

Midőn egyszer a kert árnyas utain bolyongva nézték az ég csillag milliárdjait, bevallá Irénnek, hogy egy ifju megkérte kezét; bevallá, hogy ő azt az ifjút szereti, imádjá.

— Szabad tudnom, hogy hívják? — kérde Irén.

— Miért ne, Tarczaly Béla.

Mint a kit villám talált, roskadt össze az ifju szűz, a koldus Irén.

— Tarczaly Béla — sottogják elhalóan azok a vértéküli szintelen ajakak — Tarczaly Béla verjen meg az Isten!

Beteg lett, nagyon beteg. Azt hitték, hogy meg is hal. Az ifju vér azonban győzedelmeskedett a halál angyalán. Kigyógyult s tanuja lehetett annak a két falura szóló fényes esküvőnek, mit Földvárnyék csaptak.

Midőn kirobogott az udvarból a menyasszonytívó hintó, oda támasztá fejét a hideg ablaküveghez s nézte azt a fényes menetet, a mely az ő halotti kísérete volt. Majd rázendült a zene, ujjongó kiáltásoktól volt hangos a lég... ez volt az ő halotti danája!

Midőn vissza tért a boldog pár, a boldogtalan koldus-leány elment, elbujdosott, magával vitte szerelmét, csalódását.

Tarczaly Béla ifju nevével ott sétált az utcán. Este volt. A gázlámpák világa beragyogta az ő arcvonásait. Ismeretlen férfiak, ismeretlen arcok. Bella hirtelen megszorítja férje karját.

— Nézd, ki az?

Sápadt arcu, beteges vézna leány bámulta a hullámzó tömeget, bámult csüggedten, szomorúan!

Törött, roskadt alak volt már, csak a szemében ragyogott valami sötét láng, valami szédítő varázs.

Földvárnyék elsápadt, mikor meglátta azt a leányt, szorosan húzta magához nejét, ki izgatottan remegve simult az oldalához.

Szép volt, mint a hajnali álom, bájos volt, mint egy tündérvilág és letört, elhervadt, mint a lilium...

Alugy.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai október hóra.

A szántóföldön az elmaradt vetéssel sietni kell. Most van a tengeri-törés, burgonya- és répaszedés ideje.

Tengeri-törés alkalmával gondoljunk a jövő évre; magnak valónak válogassunk ki a szebb, hibátlan csöveket s az ereszt alá akasszuk, ott jól kiszárad és nem romlik meg.

Azt a takarmányrépát, amit nem etettünk fel, mindjárt el kell vermenni.

A cukorrépa átadása még ebben a hónapban is tart. A csalamádé és egyéb zöldtakarmány féle bevermelésének is most van az ideje. Ha takarmány szűkiben vagyunk, a répafelelet is jó lesz besavanyítani.

Ha egyéb sürgős dolgunk nincs, a réten árkolunk, a földet simítjuk.

Az állatokat ebben a hónapban kezdjük a zöld takarmány után száraz takarmánnyal etetni. Az átmenet épen mint tavasszal a száraz takarmányról a zöldre, fokozatosan legyen. — A szálas takarmány mellett a lóvak járjon ki az abrak, a szarvasmarhának a répa, burgonya és valami erőtakarmány (korpa, dara, olajpogácsa).

A csikókat lassanként istállóhoz kell szoktatni.

Az igás ökröket kinustráljuk. A mustrákat hízalóba állítjuk, ezeket, mielőtt a hízalást jászolból kezdenék, a legelőn kell egy kicsit feljavítani.

A juhok, míg a hűvös, fagyos idők be nem állanak, kijáratnak a legelőre. A felbizalt ürteket és mustra juhokat el kell adni. A hágó kosokat az anyáktól el kell választani.

A sertéseket a répa- és burgonya-tarlóra kell hajtani, ott még találunk eleséget. Makkolásra most hajtják a sertéseket. A kocákat fel kell búgítani, hogy februárra megmalacozzanak.

A konyhakertben most van az ideje a gumós és gyökérnövények kiszedésének. Ha időnk engedi, hozzá kell fogni a kert feladásához. Hozzá kezdhetünk a trágyázáshoz is.

A faiskolában, amint a falevél lehullott, a csemetéket át lehet ültetni. A kényesebb fákat fagy ellen be kell takarni. Elkezdhetjük az őszi faültetést.

A szőlőben most van a szüret ideje. Nagy gondunk legyen rá, hogy a must tökéletesen kiejedjen. Szüret után a karókat felszedjük és elrakjuk. Az ültetésre szánt venyigét meg kell szedni, de éretlen, tökéletesen meg nem fásodott venyigét ne szedjünk, mert az nem ültetni való. Azonképen a peronoszpóra által megrongált vagy jégverte vessző sem alkalmas ültetésre. Ha hibás venyigét ültetünk, sohasem lesz egészséges, jól termő tőkénk.

veles szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Lakás bérbeadás.

Zomborban a felsőváros Flórián-utcában fekvő emeleti lakásban a földszinten 4 szoba, konyha, élettár, felszer és pincéből álló lakás folyó évi november hó 1-étől bérbe vehető.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

3-3

Schäffner Károly.

Eladó szőlővessző.

Gyökerez vesszők:

Riparia Sauvage és Portalis, 100,000 drb, ára ezrenként 2 éves 16 frt, 1 éves 12 frt.

Sima vesszők:

Riparia Sauvage és Portalis, 100,000 drb, ára ezrenként I. oszt. 6 frt, II. oszt. 5 frt.

Oltványok:

20,000 drb válogatott csemegefajból Riparia Sauvageba oltva, gyökereztetve. Ára ezrenként 130 frt.

Az elszállítás akár most összel, akár jövő tavasszal történhetik. A megrendelésnél a vessző fele ára előre beküldendő, a hátra maradt rész utánvétellel szedetik be. Csomagolásért és hajóállomásra szállításért saját költség számítatik.

SZTOJÁKOVITS MILOS amerikai szőlőtelepéből Ó-Palánkán (Bács-Bodrogh megye). Posta- és távirat-állomás Német-Palánkán.

3-1

Lóeladás.

Méltóságos báró Rédl Lajos ur rasztinai ménéséből **folyó évi október hó 13-án reggeli 9 órakor** Rasztina pusztán megtartandó árverésen

6 drb anyakanca és 4 drb 2 éves csikó fog a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Nevezett pusztán a baja-ujvidéki helyi érdekű vasút Gákova állomástól $\frac{1}{2}$, Gara állomástól pedig $\frac{3}{4}$ óra tévolságra fekszik.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
legkifőbb mázoló-szer palta padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy kőcsig ára 60 kr.

Arany-fénymáz
képek, keretek stb. beanyagolására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér fénymáz
legkifőbb, gyorsan száradó és szagtalan mázoló-szer mosdószálok, ablak-félták, ajtók és butorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr. Mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

12278. sz.
tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Perlesz Adolf végrehajtónak Hunzinger Frigyes végrehajtást szenvedő eileni 139 és 58 frt 77 kr, összesen 197 frt 77 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Uj Szivacsn fekvő, az új szivaci 263. sz. tjkben végrehajtást szenvedő Hunzinger Frigyes tulajdonánál felvett A. I. 277. hr. sz. 263. öi. sz. ház és beltelekből álló ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi december hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor** Uj Szivacsn községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki. jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 23-án
A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány bíró helyett:
Hetteszheim,
kir. törv. bír.

696. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1895. évi 8691. számú végzése következtében dr. Vujevič Zoltán zombori ügyvéd által képviselt Roheim Zsiga zombori lakos javára Mihályi Ernő zombori lakos ellen 173 frt 79 kr és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1158 frtra becsült butorneműek és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 10339 1895. számú végzése folytán 173 frt 79 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi január hó 1-én napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 92 krbau bíróságilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközésére **1895. évi október hó 11. napjának délelőtti 10 óra** határidőül kikiáltatik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 27-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

21721. sz.
alisp. 1895.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja mint elsőfoku alapítványi hatóság részéről felhívta Németh-Palánkán 1868. évi szeptember hó 9-én elhalt Reitzer szül. Grubi Johanna rokonai és a netaláni kiskoru vagy gondnokság alatt álló rokonok törvényes képviselői, hogy a nevezett Reitzer szül. Grubi Johanna 1868. évi augusztus hó 22-én alkotott végrendeletében, a Reitzer és Grubi családból származó szegénysorsu menyasszonyok kelenyének beszerzésére rendelt alapítványi gondnokságának kiegészítése, illetőleg újbóli megalakítása céljából egy meghatalmazottat olyan felhatalmazással válasszanak, hogy az mint egyszersmind egyik alapítványi gondnok, a még kinevezendő két gondnok társára nézve javaslatot tehessen és megválasztott meghatalmazottjuk nevét és lakhelyét velem 90 nap alatt annál bizonyosabban közöljék, minthogy különben az alapítványi vagyon rendezése és az alapítványi kezelési és kiosztási szabályait megállapító alapító levél elkészítése iránt hivatalból fog intézkedés tétetni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 26-án.

Karácson Gyula,
alispáni helyettes.

3-1

2503. szám.
kig. 1895.

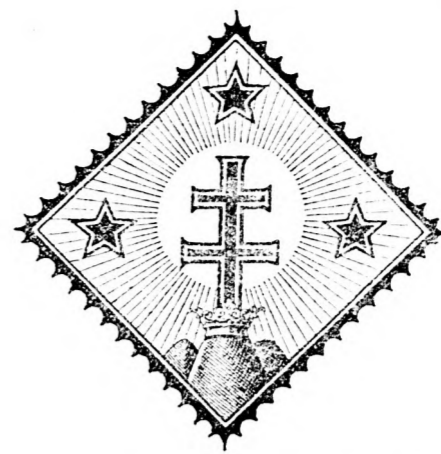
Árverési hirdetmény.

Bács-Keresztur község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonához tartozó vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján 1896. évi február hó 1-én napjától 1901. évi december hó 31-ig, vagyis 6 egymásután következő évekre **folyó évi november hó 3-án délután 2 órakor** a község házában tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni, — a ferenc-esatornai terület kivételével.

Kikiáltási ár 10 frt. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők. Zárt ajánlatok elfogadhatatlanok.

Bács-Keresztur, 1895. évi október hó 1-én.

Arnold Károly, jegyző. 2-1
Csizmár János, bíró.

2-szeres és 3-szoros termések

csakis mesterségesen szárított

MŰTRÁGYÁVAL

érhető el.

*-12

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya, kén-sav- és vegyi ipar részvénytársaság képviselőit az egész megyére elvállalta s így nemcsak készséggel nyújt tájékoztatást mindenkinek a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközözi.

3648. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben leköszönés folytán megüresedett és évi 300 frt fizetessel javadalmazott végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi október hó 22-éig,** vagyis a választás napjáig hozzám nyújtsák be.

B.-Almás, 1895. évi szeptember hó 29-én.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

PLUTOS

A bébolnai állami ménésbirtok állati kórházában kipróbálva —
gégyhatása hivatalos okiratban elismerésben részesült.

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó,
gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi. 100-59

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúz vagy lobos bántalmaknál, ugyszintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat. Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyett állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsölnetnek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhellen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Gazdasági gépek és eszközök eladása.

Gazdaságom házi kezelését megszüntetvén, **eladok szabad kézből** különféle **gazdasági gépeket és eszközöket,**

melyeknek nagyobb része zombori külső birtokomon, másik része pedig Zombor városában, házamban tekinthető meg.

Eladok:

különléle szerkezetű egyszerű és mélyítő, kettős és hármás, legjobb rendszerű, kapáló és töltőgető **ekéket,** többféle közönséges **fa- és vafogast,** két Lacke és egy **lancos boronát,** egy **gazirtó fogast,** szántóföld és legelő simítására szolgáló **vasas oldalakat,** egy szóró és három

sorvető-gépet,

több könnyebb és nehezebb, 3 tagban külön járó **fahengert,** több 3 tagu gyűrűs rögtörő **vashengert,** különféle **ókrós és löszekeret,** több kétkerekű **taligát,** egy régibb, de teljesen jókarban levő és kifogástalanul működő

Clayton és Shuttleworth-féle 8 lóerejű cséplőgép garnitúrát

és a gazdasághoz szükséges egyéb eszközöket.

Venni szándékozik bővebb felvilágosításért sziveskedjenek hozzám fordulni.

SZEMZŐ GYULA
Zomborban.

3-3